

Aan het College van Gedeputeerde Staten provincie Utrecht
T.a.v. mevrouw Mirjam Sterk

- Per e-mail verzonden -

Datum: 24 april 2025

Betreft: Reactie op plannen Utrechts Programma Landelijk Gebied

Geachte mevrouw Sterk,

Wij begrijpen dat de provincie Utrecht via het Utrechts Programma Landelijk Gebied uitvoering wil geven aan nationale en Europese doelen voor waterkwaliteit en natuur. Daarbij richt u zich onder andere op de bescherming van Natura 2000-gebieden en het behalen van de doelen uit de Kader Richtlijn Water. Wij waarderen de mogelijkheid tot inspraak, maar vinden het teleurstellend dat het plan al grotendeels is uitgewerkt zonder voorafgaand overleg met de sectoren die het betreft.

Wij doen dan ook een dringend beroep op u om het gesprek aan te gaan met praktijkdeskundigen. Vanuit onze kant denken wij graag mee en brengen wij onze kennis in.

In de huidige plannen missen wij belangrijke nuancerings die Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden aanbrengt. Zij spreken hun waardering uit voor de inzet van agrariërs om de waterkwaliteit te verbeteren. Hun zorgen richten zich vooral op andere vervuilingsbronnen: rioolwaterzuiveringen (medicijnresten, drugs, PFAS), industriële lozingen en rivierkreeften.

Hoewel ook de agrarische sector haar verantwoordelijkheid heeft, moeten andere bronnen van vervuiling nadrukkelijker worden meegewogen. Alleen dan zullen de extra inspanningen die u van de sector vraagt, ook het gewenste effect hebben.

Ook over gewasbescherming is nadere afstemming nodig. De Utrechtse fruitsector heeft aantoonbaar vooruitgang geboekt: op specifieke meetpunten in het oppervlaktewater zijn de laatste jaren nauwelijks overschrijdingen gemeten. Veel van de daar aangetroffen stoffen (zoals Imidacloprid, Fipronil en AMPA) hebben geen relatie met huidig agrarisch gebruik.

In het grondwater worden daarnaast stoffen gevonden die óf nooit, óf al decennialang niet meer zijn gebruikt in de Utrechtse land- en tuinbouw. Een gedegen analyse van het actuele en historische middelengebruik ontbreekt nog. Zolang die ontbreekt, is het onverantwoord om — zeker in waterwingebieden — bedrijven te dwingen over te schakelen naar biologische teelt.

De stap naar biologisch is groot en de markt voor biologische producten krimpt. Frankrijk laat zien wat dat betekent: het marktaandeel biologische producten daalde daar in twee jaar van 12% naar 6%, met desastreuze gevolgen voor telers.

Wij pleiten voor een realistische benadering: moderne geïntegreerde teelt met zo min mogelijk synthetische middelen, maar wél ruimte voor toepassing waar nodig. Biologische productie moet vraaggestuurd zijn. Het is bovendien een misverstand dat biologische teelt 'onbespoten' is. Ook daar worden middelen gebruikt, soms net zo schadelijk als synthetische varianten.

Kortom: heroverweeg de scherpe randjes van het beleid, betrek álle vervuiliingsbronnen in uw aanpak, en houd de agrarische sector gemotiveerd en betrokken. Alleen dan kunnen we gezamenlijk de noodzakelijke stappen zetten richting een toekomstbestendig en duurzaam landelijk gebied.

Onze achterban voelt zich nu onevenredig belast, terwijl andere vervuilers buiten beeld blijven. Dat vergroot de kloof en verkleint de kans op gezamenlijk succes.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van Agractie Nederland,

Hans van der Wind